

ASSIGNATURA: *Història de l'Església II*

CODI: GHE05

CURS: A

NÚM. CRÈDITS ECTS: 4

PROFESSOR/S: Manel Lladonosa

1. DESCRIPCIÓ GENÈRICA DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura pretén donar a conèixer la història de l'Església i de les seves relacions amb el món de l'època moderna i contemporània. Amb aquest objectiu farà èmfasi en l'evolució interior de la institució eclesial, les interpel·lacions plantejades pels moviments ideològics, culturals, polítics i socials de cada etapa i les respostes eclesials. Mostrarà els debats i tendències interiors, així com els models d'espiritualitat i testimonis de la fe.

2. PROGRAMA

1. L'ESGLÉSIA A L'ÈPOCA DEL RENAIXEMENT (1480-1520)

Humanisme i cristianisme. Els papes del Renaixement. La vida interior de l'Església. Corrents reformistes.

2. LA REFORMA PROTESTANT (1517-1555)

Les causes de l'escissió religiosa. Luter i la seva doctrina. Els corrents protestants. Religió, política i societat.

3. LA REFORMA CATÒLICA

La resposta catòlica a la ruptura religiosa. El Concili de Trento Les ordres religioses. El segle dels sants.

4. GUERRES DE RELIGIÓ I CONTRARREFORMA (1560-FINALS SEGLE XVII)

Les guerres de religió. Les missions catòliques i protestants. Fe i ciència al segle XVII. Moviments teològics i espirituals. El jansenisme.

5. LA IL·LUSTRACIÓ

La lectura religiosa dels enciclopedistes. La crisi de l'espiritualitat contemplativa. Episcopalisme i febronianisme. Assajos de renovació catòlica.

6. L'ESGLÉSIA I LES REVOLUCIONS (1789-1848)

La Revolució francesa i l'assaig d'una església constitucional. Entre la descristianització i la restauració. Les respostes pastorals, la pietat i la teologia. La nova sensibilitat missionera de Gregori XVI. La reorganització de les esglésies a l'Amèrica llatina.

7. LA CIUTADELLA ASSETJADA (1848-1878)

Els progressos del laïcisme. La condemna de la modernitat: el Syllabus de 1864. La qüestió romana. El Vaticà I. La pietat mariana. L'educació. Els testimonis del XIX.

8. CONDEMNAR O SALVAR EL MÓN?

Els papats de Lleó XIII (1878-1903) i Pius X (1903-1914). La doctrina social. Modernisme i integrisme. Els catòlics i la política. L'auge missioner. Devocions i espiritualitat.

9. L'ÈPOCA DELS TOTALITARISMES (1914-1945)

Societat de masses i totalitarismes. Pius XI i Pius XII. L'Acció Catòlica i els moviments especialitzats. La JOC. Una nova presència intel·lectual. La persecució de les esglésies a Mèxic, Rússia i Espanya. La reacció nacional catòlica. Els cristians i les resistències contra el feixisme.

10. L'ESGLÉSIA EN TEMPS DE GUERRA FREDA

Pius XII i la vida de l'Església després de 1945. Les democràcies cristianes. Experiències pastorals i moviments religiosos.. Ricardo Lombardi i el moviment "Per un món millor". Els sacerdots obrers i la nova teologia.

11. L'"AGGIORNAMENTO" DEL CATOLICISME

Joan XXIII i el Concili Vaticà II. La teologia. Els progressos de l'ecumenisme. El diàleg amb el món modern.

12. L'ETAPA POSTCONCILIAR

Pau VI i la conducció de l'etapa postconciliar. Els reptes morals. El pluralisme catòlic. La teologia de l'alliberament.

13. L'ESGLÉSIA DE JOAN PAU II

La sensibilitat postmoderna, la crisi del comunisme i la globalització. La conducció de l'Església entre el relativisme ètic i cultural i la irrupció dels fonamentalismes. La nova evangelització de Joan Pau II.

14. HORIZÓ SEGLE XXI

Els reptes de la mundialització i del multiculturalisme. La crisi europea i el nou ordre planetari. Benet XVI i la presència de l'Església en la societat. El Papa Francesc i l'aproximació misericordiosa a l'humà. La recerca d'un nou humanisme.

3. BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- BADA, Joan: *Història del Cristianisme a Catalunya*, Vic/ Lleida, Eumo/ Pagès editors, 2005.
- COMBY, J.: *Para leer la historia de la Iglesia*, Pamplona, Verbo Divino, 1989. 2 vols.
- CORBIN, Alan: *Historia del cristianismo*, Barcelona, Ariel, 2008.
- DUCH, Lluís: *Armes espirituals i materials: Religió*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001.
La crisi de la transmissió de la fe, Barcelona, Cruïlla, 2007.
- FARRÉ, Núria Montserrat: *Les religions de Lleida: creure en la diversitat*, Lleida, Ajuntament de Lleida / IREL, 2008.
- FONT, Pere Lluís: *Història del pensament cristià. Quaranta figures*, Barcelona, Proa, 2002.
- GRAZIANO, Manlio: *El siglo católico. La estrategia geopolítica de la Iglesia*, Barcelona, RBA, 2012.
- JEDIN, H.- *Manual de Historia de la Iglesia*.- Barcelona , Herder, 1965-1978, 8 vols.
- MACCULLOCH, Diarmaid: *Historia de la Cristiandad*, Barcelona, Debate, 2011.
- O'COLLINS, Gerald/ FARRUGIA, Mario: *Catolicismo: Historia y doctrina*, Barcelona, Herder, 2007.
- LABOA, Juan M.- *La larga marcha de la historia. Momentos estelares de la historia de la Iglesia*.- Madrid, Atenas, 1985.
La Iglesia en España. Aproximación a su historia: 1492-2000, Madrid, San Pablo, 2000.
- MAC CULLOCH, Diarmaid: *Historia de la Cristiandad*, Barcelona, Debate, 2011.

- MARTINA, G.- La Iglesia de Lutero a nuestros días.- Madrid, Ediciones Cristiandad, 1974. 4 vols.
- O'COLLINS, Gerald/ FARRUGIA, Mario: *Catolicismo: Historia y doctrina*, Barcelona, Herder, 2007.
- VILANOVA, E.- *Història de la teologia cristiana*. 3 vols.- Barcelona, Herder, 1989.

4. AVALUACIÓ

Participació a l'aula i comentaris de text.